

Programación Docente de Harmonía e contrapunto I

Ensinanzas Superiores de Música Título Superior de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINALINGUAXES E TÉCNICAS DA MÚSICA

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	COMPOSICIÓN
CARÁCTER	A) Formación Básica								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	COMPOSICIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	D. José Antonio Cantal Mariño
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	D. José Antonio Cantal Mariño
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE	2								Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	D. Pablo Beltrán Sobrado				pabobeltran@edu.xunta.es				Martes - 16:30 h	
	D. José Antonio Cantal Mariño				tonicantal@csmvigo.com				Xoves - 8:30 h.	
	D. David Cuevas Sánchez				davidcuevas@csmvigo.com				Xoves - 12:30 h.	
D. Jacobo Gaspar Grandal				xacobegaspar@edu.xunta.es				Martes - 19 h.		

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Adquisición de coñecementos que faciliten a percepción, a interpretación, a reflexión e a documentación musical. Estudo do repertorio e do seu contexto estilístico. Desenvolvemento do oído, da escoita, da memoria e da intelixencia musical. Práctica escrita e instrumental dos diferentes elementos e procedementos harmónicos e contrapuntísticos propios dos distintos períodos da historia da música.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análise; Formación e adestramento auditivo e vocal.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4
XERAIS	X1, X2, X8, X10, X11, X13, X15, X21, X22, X23
ESPECÍFICAS	EI6, EI7, EP1, EP3

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer os principais acordes da harmonía tradicional e as principais notas estrañas, así como a súa funcionalidade.	T2, T3, T4, X1, X13
2. Coñecer as características e procedementos armónico-contrapuntísticos principais do período barroco e clásico, do Coral bachiano e do canon.	T2, T3, T4, X1, X8, X13, X15
3. Desenvolver a capacidade analítica en partituras e a capacidade de realización harmónica.	T1, T2, T3, T4, X1, X2, X8, X10, EI6, EP1, EP3
4. Identificar auditivamente os procedementos harmónicos e contrapuntísticos aprendidos e analizados.	T1, T2, T3, T4, X1, X8, X10, EI6, EP1, EP3
5. Lograr destreza na escritura a catro voces, en Corais e formas contrapuntísticas breves e posuír unha base sólida nos coñecementos teóricos da Harmonía.	T2, T3, T4, X1, X13, X21, X22, EI7
6. Coñecer as interrelacións formais entre partes dunha obra en base ás relacións harmónicas existentes.	T1, T2, T3, T4, X1, X10, X21, EI6, EP1, EP3
7. Desenvolver a capacidade de interpretación con base nos procedementos harmónicos estudados e tocar nun instrumento polifónico os traballos realizados.	T1, T2, T3, T4, X1, X2, X8, X21, X22, EI7
8. Coñecer os principais procedementos harmónico-contrapuntísticos do período da práctica común e do século XX.	T2, T3, T4, X1, X8, X11, X13, X15, X23, EI6, EP1, EP3

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A tonalidade. 2. Realización a 4 partes. 3. Escalas auxiliares do modo menor 4. Acordes alterados na tonalidade. 5. Modulación. Progresións. 6. O coral barroco armonizado	1.1. Características. Acordes tríadas e cuatríadas, tipos e características. O cifrado. Estrutura harmónica, Cadencias.	2
	2.1. Pautas básicas de enlace. Duplicacións e disposicións Inversións do acorde.	3
	3.1. Escala melódica e natural.	3
	4.1. 6.ª napolitana e 6.ª aumentada italiana e alemana.	3
	5.1. Diatónica e cromática a tonalidades veciñas. Unitónicas: series de sextas, serie de sétimas. Modulantes V-I.	3
	6.1. Traballo sobre a textura polifónica e uso de notas estrañas. 7.ª de paso, floreo e nota de paso. Introducción ao	3

	retardo.		
Total de sesións por cuadrimestre			17
5. Metodoloxía e Planificación Docente			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases prácticas	25,5		25,5
Avaliacións	2		2
Traballo individual		32,5	32,5
Total de horas por cuadrimestre			60
6. Avaliación			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
➔ PROFESOR D. PABLO BELTRÁN - PROFESOR D. DAVID CUEVAS - PROFESOR D. JACOBO GASPAR			
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	70%
Asistencia e participación activa	Traballo na clase e realización diaria de exercicios de diferentes tipos.	Todas	30%
* Soamente se fai a ponderación final se o alumno <u>realiza</u> as dúas partes (Prof. Beltrán e Prof. Gaspar)/ <u>supera</u> as dúas partes (Prof. Cuevas)			
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
➔ PROFESOR D. JOSÉ ANTONIO CANTAL			
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	50%
Participación na clase	Participar de forma activa nas actividades de aula e realizar correctamente exercicios de diferentes tipos (a avaliación do alumno quedará recollida no caderno do profesor)	Todas	50%
* Soamente se fai a ponderación final se o alumno <u>supera</u> as dúas partes.			
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
EXTRAORDINARIA			
Exame	Proba que recolle os contidos da materia, tanto teóricos como prácticos.	Todas	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade eda súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			
Bas, Julio: Tratado de formas musicais. Ed. Ricordi, 1947			
Bukofzer, M.: A música na época barroca: De Monteverdi a Bach. Ed. Alianza, 1986			

Cook Nicholas, Analysis through composition, Oxford University Press
De la Motte, Diether - Armonía. Idea Books
For te, Allen e Gilber t, Steven: Introducción á análise Shenkeriana. Ed Labor, 1992
Fubini, Enrico: A estética musical dende a antigüidade ata o s. XX. Ed. Alianza, 1988
García Gago, J. - Tratado de contrapunto tonal y atonal, CLIVIS, Barcelona, 1977.
Gauldin, Rober t, La práctica armónica en la música tonal, Akal Música
Hindemit, P. - Tratado de Armonía I y II
Kühn, Clemens: Tratado da forma musical: Ed. Span Press Universitaria, 1998
La Rue, Jan: Análise do estilo musical. Ed. Span Press Universitaria, 1998
Michels, Ulrich: Atlas de Música, vols. I e II. Ed. Alianza, 1982
Napolí - Libros de ejercicios I y II
Nor ton Anthology of Western Music, vols. I e II. Ed. Nor ton & Company, 1988
Persichetti, V. - La harmonía del siglo XX - Ed. Real Musical
Piston, W. - Armonía. Labor
Rimsky-Korsakov - Tratado práctico de armonía. Ricordi
Rosen, Charles: Formas de sonata. Ed. Span Press Universitaria
Schönberg, Arnold: Fundamentos da composición musical. Ed. USP, 1967
Schönberg, Arnold: Tratado de Armonía
Zamacois, J. - Tratado de armonía - libros I. II y III, SpanPress Universitaria, 1997
Zamacois, J. - Tratado de formas musicais. Ed. Span Press Universitaria

9. Observacións

Prof. Cantal:

- O libro de traballos, con todos os exercicios e explicacións do curso, estará dispoñible na aula virtual do CSMVIGO. O alumno deberá poñerse en contacto co profesor para que lle facilite o contrasinal correspondente.